

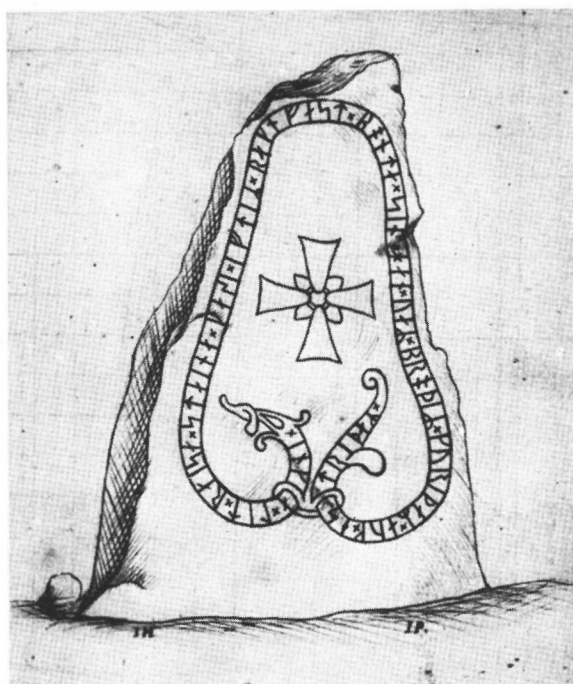

Fig. 41. U 329. Snottsta, Markims sn. Efter teckning av Peringskiöld.

Ljusgrå granit. Höjd 1,88 m., bredd (nedtill vid ristningens början) 1,18 m., (mittöver korset) 0,82 m. Ristningen är synnerligen väl huggen, tydlig och väl bevarad.

Inskrift:

× inka × lit × raisa × staina × þasi × eftir × raknfast × bonta × sin × han × uar × broþir × kuripar × auk ×
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
 estripar ×
 70

Inga let ræisa stæina þasi æftir Ragnfast, bonda sinn. Hann var broðir Gyriðar ok Æstriðar.

»Inga lät resa dessa stenar efter Ragnfast, sin man. Han var broder till Gyrid och Estrid.»

Till läsningen: Bst i 19 þ är skadad. 23 e är säkert stunget; likaså 66 e. Däremot äro icke stungna 3, 30, 56 k, 57 u. — Peringskiöld: Runan 19 är skadad, liknar närmast k. 23 i, 66 e. — Dybeck: 23 i, 66 e. — Brate: 23 i, 66 e.

Om Ragnfast, Inga, Gyrid och Estrid se nedan U 331.

Uttrycket »dessa stenar» åsyftar U 329 och 330, som blivit resta vid bron, som ledde fram till Snottsta gård.

330. Snottsta, Markims sn.

Pl. 19.

Litteratur: B 10, L 497, D 2: 141. J. Peringskiöld, F 1 5: 1 n:r 49, Monumenta 3, bl. 112; O. Celsius, SR 2, s. 53; N. R. Brocman, Sagan om Ingvar Widtfarne (1762), s. 116 f.; E. Brate, Skansens runstenar (i: Meddelanden från Nordiska Museet 1897), s. 8, Sverges runinskrifter (1922), s. 115, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: Peringskiöld, teckning (F 1 5: 1), träsnitt (F 1 5: 1, Monumenta 3 och B 10); Dybeck a. a.; Brate foto 1909 (ATA); Wessén foto 1910.

Runstenen står nu rest vid södra kanten av en stenig backe omkr. 300 m. VSV om Snottsta mellangård, 25 m. N om byvägen, som i västlig riktning går till Vreta och 20 m. NV om U 329. Den flyttades hit i början av 1920-talet. Tidigare stod den ett stycke längre österut, i åkern, 10 m. från byvägen och omkring 75 m. Ö om U 329. Denna äldre och förmodligen ursprungliga plats är utmärkt på Geologiska kartbladet »Lindholm»

Peringskiöld: »I Snottesta gärde närmer byn», d. v. s. närmare byn än den andra runstenen, U 329. Dybeck: »Runstenen ligger 30 famnar från föregående [U 329], än närmare den enda, smala och hardt när ofarbara körväg, hvilken från häradsvägen leder till byn.» Brate: »Runstenen står rest 15 steg norr om nuvarande utfartsvägen från Snottstad väster om byn, öster om ett sankt ställe och har sannolikt betecknat östra ändan av en bro där över, vars västra ända den andra runstenen [U 329] utmärkt. Avståndet mellan de båda runstenarne är 99 steg. Runstenen restes 1907.»

Ljusgrå, nästan vit, granit. Höjd 2,26 m., bredd (nedtill vid ristningens början) 1,20 m., (mitt över kristallbandet) 0,88 m., (mitt över korset) 0,73 m. Mitt över stenen går ett 15 cm. brett band av blåvita kristaller. Stenen avsmalnar starkt uppåt, och ristningen följer stenens kanter. Ytan är slät och jämn. De ristade linjerna äro utomordentligt jämna och omsorgsfullt utförda, här liksom på U 329. De äro tämligen djupa med rund botten. Ristningen är synnerligen tydlig och väl bevarad.

Inskrift:

× inka × lit × raisa × staina × auk × bro × kiara × eftir × raknfast × bont × a sin × asur × uar × huskarl ×
                   5   10   15   20   25   30   35   40   45   50   55   60
 hans ×
 65

Inga let reisa stæina ok bro gærva æftir Ragnfast, bonda sinn. Assurr var huskarl hans.

»Inga lät resa stenarna och göra bron efter Ragnfast, sin man. Assur var hans huskarl.»

Till läsningen: Bst i **l**, **t** och **u** utgå icke från slinglinjen, utan ett stycke ned på hst. Däremot utgår bst i **r** alltid från slinglinjen upptill. **u** har bst alltid krökt; i **r** äro bst oftast raka. Bst i 24, 44 **o** äro nästan vinkelräta mot hst; i 24 **o** är nedre bst längre än den övre; i 44 **o** äro båda bst lika långa. 30 **e** är tydligt stunget. Sk efter 46 **t** är fullt säkert. Det är tydligen felristat här i stället för efter 47 **a**. — Peringskiöld: 30 **e**. Sk efter 46 **t** saknas. — Dybeck: 30 **e**. Sk efter 46 **t** saknas. — Brate: 30 **e**. Sk har observerats efter 46 **t**.

Om Ragnfast och Inga se nedan U 331.

»Stenarna» äro U 329 och 330. »Bron» har fört över den sankta marken V om Snottsta. Ännu för ett 20-tal år sedan ledde den enda tillfartsvägen till byn västerifrån förbi Vreta. I

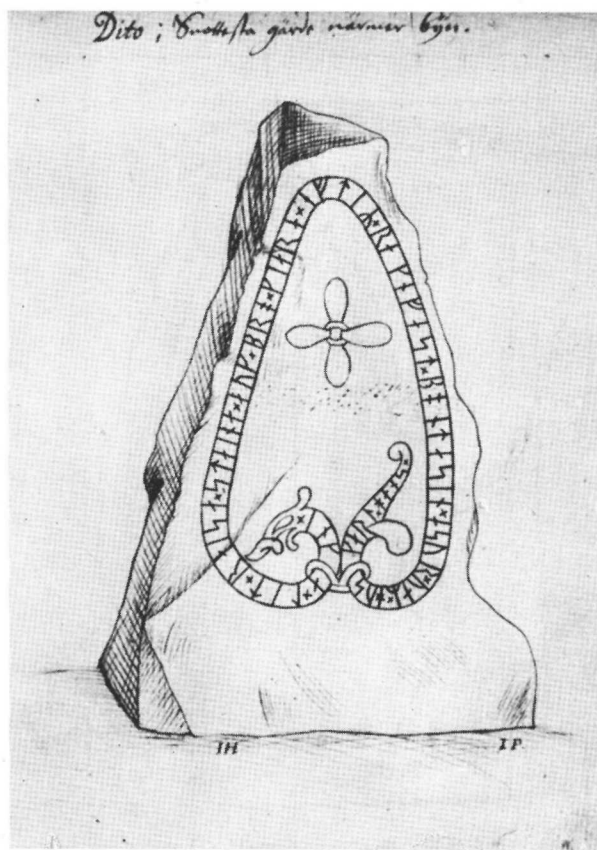

Fig. 42. U 330. Snottsta, Markims sn.
 Efter teckning av Peringskiöld.

ungefär samma sträckning torde vägen ha gått redan under vikingatiden, förbi de båda runstenarna.

Märkligt är inskriftens meddelande, att »Assur var hans huskarl». Om ordet *huskarl* och dess innebörd se Sö 338. Förmodligen har Assur varit den rike storbonden Ragnfasts välbetrodde man. Och han nämnes därför jämte de närmaste fränderna i de inskrifter, som Inga låter utföra.

331. Snottsta, Markims sn.

Pl. 18, 20.

Litteratur: B 9, L 496, D 2:142. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, F 1 5:1 nr 47, Monumenta 3, bl. 112; O. Celsius, SR 2, s. 52, 389, 611; E. Brate, Skansens runstenar (i: Meddelanden från Nordiska Museet 1897), s. 8, Sverges runinskrifter (1922), s. 115, Anteckningar (ATA); O. von Friesen, Runorna (1933), s. 217.

Äldre avbildningar: Peringskiöld, teckning (F 1 5:1), träsnitt (F 1 5:1, Monumenta 3 och B 9); Dybeck a. a.; Brate foto 1904 (ATA).

Ristningen finnes på en berghäll i östra delen av Snottsta by, i en inhägnad täppa, som tillhör mellersta gården i byn, o. 65 m. SÖ om mangårdsbyggnaden. Ristningsytan vetter åt Ö.

Ransakningarna: »Vthi Snotttestadh giärdet emällan gårdarne finnes ett Bergh medh en ringh om kringh, och vthi Ringen befinnes vara Runaskriff, dess vidare bemärckelse weet ingen referera.» Peringskiöld: »Markim Sochen j Snotte berghell» (F 1 5:1), »Snottesta berghäll i byn» (*Monumenta*). Dybeck: »Ristningen finnes i östra sluttningen af den stora bergklippa, på hvilken Snottstads by är belägen . . . I efterrättelse från 1600-talet säges denna runristning vara omgifven af en stenkrets. Någon sådan finnes nu hvarken nedanför klippan eller ofvanpå, der ett gammalt boningshus är invid ristningen.» Dybeck har här säkerligen misstolkat *Ransakningarnas* ordalydelse. »Ett Bergh med en ringh om kringh» avser icke någon »stenkrets» utan helt enkelt den ring som bildas av ristningen själv. — Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Lindholm».

Ristningens höjd 1,45 m., bredd 0,92 m. Ett band av kvartskristaller går snett uppifrån höger mot vänster. Ristningen är mycket jämnt och skickligt huggen. I stort sett är den också väl bevarad. En del urflagringer finnas nedtill på h. sidan.

Inskrift (med det inom [ ] supplerat efter B 9):

× inka × lit × rista × runar × eftir × raknfast × bonta × sin + han × at[i+] ain × by × pina × eftir ×
                   5   10   15   20   25   30   35   40   45   50   55
 sikfast × faður × sin × kuþ × hialbi × ant þaira ×
                   60   65   70   75   80   85   90

Inga let rista runar æftir Ragnfast, bonda sinn. Hann atti æinn by þenna æftir Sigfast, faður sinn. Guð hialpi and þeira.

»Inga lät rista runorna efter Ragnfast, sin man. Han ägde ensam denna by efter Sigfast, sin fader. Gud hjälpe deras ande.»

Till läsningen: Icke stungna äro 3, 25, 61 k. 18 e är säkert stunget, men pricken är ej stor. Tydligt stungna äro 49 y och 54 e. Mellan 25 k och 26 n finnes en lodrät fåra, som måhända är huggen men icke lika djupt som de omgivande runorna. Möjligen har ristaren först huggit denna stav men innan han fullbordat den, bestämt sig för att flytta runan ett par cm. åt h., detta i så fall för att så mycket som möjligt undgå det kvartsband, som här går